

การประยุกต์ใช้หลัก 7Rs ด้านโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว
กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดจันทบุรี
Application of the 7 Rights of Logistics to Enhance Tourism Potential:
A Case Study of Agro-Tourism Destination in Chanthaburi Province

มาลัย โปธิพันธ์ (Malai Photipan)^{1*}
พูลศิริ ประคองภักดี (Poonsiri Prakongpak)²
ศรียาวรี สุจริตชัย (Sriwaree Sujaritchai)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดจันทบุรี ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และสร้างแบบจำลองการท่องเที่ยวด้วยหลัก 7Rs ด้านโลจิสติกส์ ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการที่เปิดให้บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในรูปแบบสวนผลไม้ 22 สวน และนักท่องเที่ยว 120 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ความถี่และร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลแบบนามบัญญัติ

ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการมีความพร้อมมากที่สุดในด้านจัดการอาหารที่รองรับนักท่องเที่ยว ความพร้อมด้านกระบวนการจัดการท่องเที่ยว ผลการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาแบบกลุ่มทัวร์โดยได้รับข้อมูลมาจากเว็บไซต์ผ่านอินเทอร์เน็ตและเพื่อน/ญาติหรือคนรู้จัก ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อการเดินทางท่องเที่ยวต่อครั้งคือ 10,000 – 20,000 บาท กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การทานผลไม้สดจากสวน การซื้อผลไม้เป็นของฝาก การได้รับประทานอาหารพื้นเมือง และการเดินเที่ยวชมสวน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บอกรับความต้องการกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งอย่างแน่นอน จากการสำรวจข้อมูลทั้งด้านความพร้อมของผู้ประกอบการและความต้องการของนักท่องเที่ยว พบว่ามุมมองของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในรูปแบบของสวนผลไม้มีมุมมองที่มีความคล้ายคลึงกัน เมื่อประเด็นความคาดหวังของนักท่องเที่ยวสอดคล้องกับศักยภาพของผู้ให้บริการอย่างชาวสวนหรือผู้ประกอบการอื่น ๆ เราสามารถคิดแบบจำลองการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยใช้หลัก 7Rs ด้านโลจิสติกส์มาใช้เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว รวมถึงการนำหลักการอื่น ๆ มาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อเป็นเครื่องมือทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

คำสำคัญ: ท่องเที่ยวเชิงเกษตร, 7Rs ด้านโลจิสติกส์, โลจิสติกส์การท่องเที่ยว

¹ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก (Faculty of Social Technology, Rajamangala University of Technology Tawan-ok) E-mail: Malai_po@rmutto.ac.th

² คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก (Faculty of Social Technology, Rajamangala University of Technology Tawan-ok) E-mail: Poonsiri_pr@rmutto.ac.th

³ คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก (Faculty of Social Technology, Rajamangala University of Technology Tawan-ok) E-mail: Sriwaree_su@rmutto.ac.th

*Corresponding author, e-mail: Malai_po@rmutto.ac.th

Abstract

This study aimed to evaluate the potential of agricultural tourism attractions in Chanthaburi Province, examine tourist behavior, and develop a tourism management model based on the 7Rs logistics framework. A mixed-methods approach, incorporating both quantitative and qualitative research, was employed. Data were collected from 22 orchard-based agricultural tourism operators and 120 tourists. Descriptive statistics, including frequency and percentage, were utilized to analyze nominal data.

The findings revealed that the operators were most prepared in food management for tourists and overall tourism process management. Regarding tourist behavior, most visitors travel in tour groups, primarily receiving information from websites, the internet, friends, relatives, or acquaintances. The average expenditure per trip ranged from 10,000 to 20,000 baht. Tourists most frequently engaged in activities such as consuming fresh fruit from the orchards, purchasing fruit as souvenirs, enjoying local cuisine, and strolling through the orchards. Most respondents expressed a strong desire to revisit. An analysis of both operator readiness and tourist needs indicated a high degree of alignment in perspectives on agricultural tourism management within orchard-based contexts. When tourist expectations align with the capabilities of service providers, including orchard owners and other stakeholders, a tourism management model based on the 7Rs logistics framework can be effectively applied. This model can enhance tourist satisfaction and be integrated with other principles as a tool for managing agricultural tourism.

Keywords: Agricultural Tourism, 7Rs Logistics Framework, Tourism Logistics

วันที่รับบทความ : 17 ตุลาคม 2567 วันที่แก้ไขบทความ : 29 พฤศจิกายน 2567 วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 20 ธันวาคม 2567

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมทางการเกษตร โดยนักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตเกษตรกร และทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตรมักมุ่งเน้นการสร้างประสบการณ์ตรงให้กับนักท่องเที่ยว โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้กล่าวถึงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรว่าเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ที่กำลังได้รับความนิยม โดยนักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์ตรงจากการเข้าร่วมกิจกรรมในฟาร์มเกษตร เป็นการสร้างความสนุกสนานและเพิ่มความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตร (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2562) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น โดยเฉพาะพื้นที่ชนบท สามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจากฟาร์มของเกษตรกร การท่องเที่ยวเชิงเกษตรช่วยสร้างรายได้เสริมให้กับชุมชนและช่วยให้ผู้คนในชุมชนหันมารักษาวินัยชีวิตและภูมิปัญญาดั้งเดิม (ประเวศมหินทรเทพ, 2560; สุพัฒน์ อภิญาณูวัฒน์, 2562) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในท้องถิ่นและช่วยส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อม (ชูศักดิ์ วิเศษสมบัติ, 2561)

ปัญหาเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในปัจจุบัน มีหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาและความยั่งยืนของกิจกรรมท่องเที่ยวในภาคเกษตร ได้แก่ การขาดการวางแผนและการจัดการที่เป็นระบบ การขาดความพร้อมของเกษตรกรและชุมชน ขาดการทำตลาดและการประชาสัมพันธ์ โครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอ แนวคิดการ

จัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว เป็นรูปแบบการใช้ทฤษฎีด้านโลจิสติกส์มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการท่องเที่ยว เช่น การจัดการโลจิสติกส์ที่ดีช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้ รวมไปถึงช่วยสนับสนุนเศรษฐกิจท้องถิ่นช่วยให้สินค้าและบริการในท้องถิ่นมีการหมุนเวียนในเศรษฐกิจมากขึ้น ทำให้ชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (วุฒิชัย ศรีไพบุลย์, 2562) การวิจัยครั้งนี้มีแนวคิดเชื่อมโยงแนวคิด 7Rs ด้านโลจิสติกส์ (7Rs of Logistics) กับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ

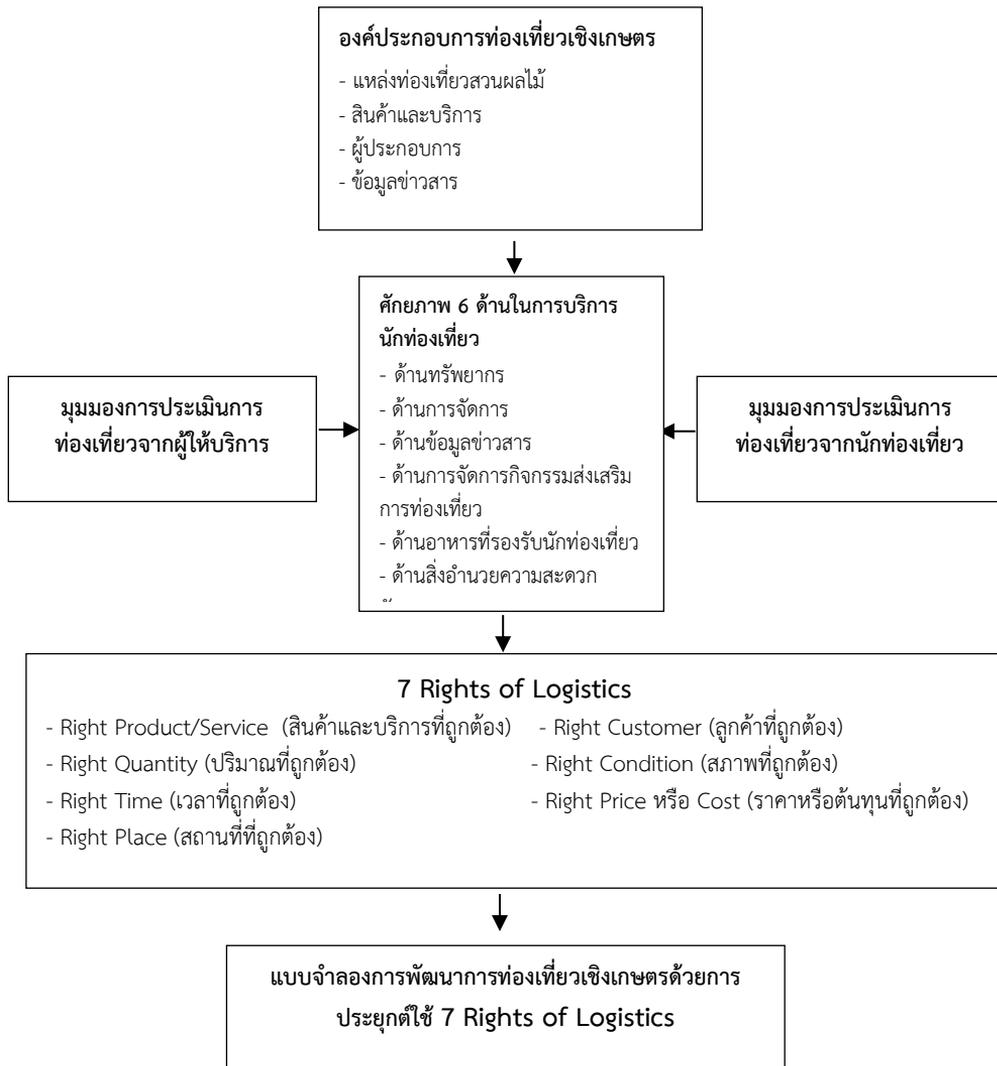
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อสร้างแบบจำลองการท่องเที่ยวด้วยหลัก 7Rs ด้านโลจิสติกส์เพื่อการจัดการท่องเที่ยว

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้เกี่ยวข้องกับการประยุกต์แนวคิด 7Rs ด้านโลจิสติกส์ เข้ากับองค์ประกอบด้านการท่องเที่ยว โดยมีขอบเขตด้านพื้นที่ในการวิจัยคือ จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดจันทบุรี ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน 2566 โดยเลือกศึกษาพื้นที่เฉพาะที่มีการเปิดบริการท่องเที่ยวเที่ยวเชิงเกษตรในรูปแบบของการเปิดสวนผลไม้ ขอบเขตด้านประชากร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ประกอบการที่เปิดให้บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สวนผลไม้) และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย
ที่มา: ผู้วิจัย

2. แนวคิดทฤษฎี

2.1 ทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism Theory)

เป็นแนวคิดที่ผสมผสานระหว่างการเกษตรและการท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวมีโอกาสได้สัมผัสและเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเกษตรในฟาร์ม หรือพื้นที่เพาะปลูก รวมถึงได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตทางการเกษตร โดยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทยถูกมองว่าเป็นนวัตกรรมที่ช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น (Barbieri, 2013; Setthachotsombut & Aunyawong, 2020) โดยแนวคิดหลักของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่

2.1.1 การสร้างประสบการณ์เชิงเกษตร (Experiential Learning) ให้มีความสำคัญกับการเรียนรู้ผ่าน การสัมผัสจริง นักท่องเที่ยวจะได้ลงมือทำกิจกรรมในฟาร์ม ซึ่งสร้างประสบการณ์และความรู้ใหม่

2.1.2 การส่งเสริมเศรษฐกิจท้องถิ่น (Rural Economic Development) โดยเกษตรกรสามารถสร้าง รายได้เสริมจากการเปิดฟาร์มของตนเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ชนบท ทำให้มีการ หมุนเวียนทางการเงินภายในชุมชน

2.1.3 การอนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (Cultural and Environmental Preservation) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์วิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของเกษตรกร

2.1.4 การพัฒนาความยั่งยืน (Sustainability Development) โดยเน้นการทำเกษตรอย่างมีความ รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน

2.1.5 การเชื่อมโยงทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เปิดโอกาสให้ นักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสกับกิจกรรมในฟาร์มและแหล่งเกษตรสามารถสร้างความเข้าใจในวิถีชีวิตและภูมิปัญญาของ เกษตรกร ทำให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างกันและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่น รวมถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.2 โลจิสติกส์กับการท่องเที่ยว (Logistics and Tourism)

Christopher (2016) และ วุฒิชัย ศรีไพบูลย์ (2562) ได้ให้ความสำคัญของโลจิสติกส์ในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว มีดังนี้

2.2.1 การขนส่งนักท่องเที่ยว (Transportation of Tourists) การวางแผนการเดินทางที่มีประสิทธิภาพ เช่น การจัดหายานพาหนะ ที่สะดวกและรวดเร็ว ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างราบรื่น

2.2.2 การจัดการที่พัก (Accommodation Management) ให้เพียงพอต่อความต้องการของ นักท่องเที่ยว รวมถึงการจัดเตรียมที่พักที่มีคุณภาพและสะดวกสบายจะช่วยเพิ่มประสบการณ์ที่ดีให้กับนักท่องเที่ยว

2.2.3 การจัดการอาหารและเครื่องดื่ม (Food and Beverage Logistics) ได้อย่างเหมาะสม การบริการ ที่ครอบคลุมถึงความปลอดภัยทางอาหารและสุขอนามัยสำหรับนักท่องเที่ยว

2.2.4 การประสานงาน (Coordination) ระหว่างหน่วยงานและผู้ให้บริการต่าง ๆ เช่น การจองที่พัก การ จัดทัวร์ การดูแลการขนส่ง รวมถึงการให้ข้อมูลและการสนับสนุนต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

2.2.5 การจัดการทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก (Resource and Facility Management) เช่น ยานพาหนะ อาคารสถานที่ หรือทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

2.2.6 การจัดการต้นทุน (Cost Management) การจัดการโลจิสติกส์ที่ดีจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มความ คุ่มค่าในการจัดการการท่องเที่ยว เช่น การเลือกใช้เส้นทางการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของการใช้แนวคิดด้านการจัดการโลจิสติกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ การเพิ่ม ประสิทธิภาพ การจัดการที่ดีช่วยลดเวลาการเดินทาง ลดค่าใช้จ่าย และทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและ สร้างความพึงพอใจให้ลูกค้า นักท่องเที่ยวจะได้รับประสบการณ์ที่ดีเมื่อการขนส่ง การจัดการที่พัก และการบริการอื่น ๆ ถูกจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 7Rs ด้านโลจิสติกส์ (7 Rights of Logistics)

7Rs ด้านโลจิสติกส์ เป็นหลักการสำคัญที่ใช้ในการบริหารจัดการโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทาน ที่ช่วยให้เกิด ประสิทธิภาพในการส่งมอบสินค้าและบริการไปยังลูกค้าในลักษณะที่เหมาะสมที่สุด (The Chartered Institute of Logistics & Transport UK, 2019; Aunyawong et al., 2020) โดยหลักการ 7Rs ด้านโลจิสติกส์ประกอบด้วย

2.3.1 Right Product/Service (สินค้า/บริการที่ถูกต้อง) ส่งมอบสินค้า/บริการที่ตรงกับความต้องการ

2.3.2. Right Quantity (ปริมาณที่ถูกต้อง) การส่งมอบสินค้าจำนวนที่ถูกต้องตามที่ถูกสั่งต้องการ

2.3.3. Right Time (เวลาที่ถูกต้อง) ส่งมอบสินค้าในเวลาที่ต้องการ ตามกำหนดเวลาที่ลูกค้าต้องการ

2.3.4. Right Place (สถานที่ที่ถูกต้อง) ส่งมอบสินค้าหรือบริการในสถานที่ที่ลูกค้ากำหนดไว้

2.3.5. Right Customer (ลูกค้าที่ถูกต้อง) ส่งมอบสินค้าให้กับลูกค้าที่ถูกต้องตามคำสั่งซื้อ

2.3.6. Right Condition (สภาพที่ถูกต้อง) รักษาคุณภาพและสภาพของสินค้าตลอดกระบวนการขนส่งและการจัดเก็บ

2.3.7. Right Price หรือ Cost (ราคาหรือต้นทุนที่ถูกต้อง) การบริหารจัดการต้นทุนในการดำเนินการในกิจกรรมโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

โดยสรุป การท่องเที่ยวเชิงเกษตรมุ่งเน้นเสริมรายได้และความยั่งยืนของชุมชนเกษตรกร เน้นการสร้างประสบการณ์ที่แท้จริงให้กับนักท่องเที่ยว กิจกรรมด้านโลจิสติกส์จะเป็นตัวช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการดำเนินงาน เช่น การจัดการเส้นทางคมนาคมและระบบขนส่งสำหรับนักท่องเที่ยวให้สะดวกและปลอดภัย การจัดการทรัพยากร การใช้หลัก 7Rs of Logistics เพื่อควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพื้นที่และทรัพยากร การตอบสนองต่อความต้องการ การวางแผนและปรับกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่เหมาะสม กิจกรรมโลจิสติกส์ช่วยทำให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยืดหยุ่นและยั่งยืน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบการที่เปิดให้บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สวนผลไม้) ในปี พ.ศ. 2566 จำนวน 22 ราย โดยอยู่ในพื้นที่ 9 อำเภอ และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว โดยจากข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยว 436,458 คน และกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน เนื่องจากนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เป็นประชากรทั้งหมดไม่ได้เดินทางเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรทั้งหมด ในการศึกษาครั้งนี้ จึงสำรวจกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วน 30% ของกลุ่มตัวอย่าง คือ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว 120 ชุด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยข้อมูลเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยว และกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ข้อคำถามในแบบสอบถามมุ่งเน้นเก็บข้อมูลที่สามารถวัดผลเชิงตัวเลขได้ เช่น จำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยว จำนวนวันในการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการท่องเที่ยว ระดับความพึงพอใจต่อบริการการท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และข้อมูลเชิงคุณภาพรวบรวมจากแบบสอบถามในส่วนของข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยเน้นความคิดเห็น คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะจากผู้ให้บริการและนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่นำมาใช้เก็บข้อมูลผู้ให้บริการท่องเที่ยว และกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว จะไม่มีการสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นการบ่งชี้ตัวบุคคลได้ แบบสอบถามที่ออกแบบจะถูกนำไปหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวจำนวน 3 คน และทำการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) หรือ IOC โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำไปใช้ปรับแบบสอบถามเพื่อให้ความถูกต้องมากที่สุด

3.3 เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างด้วยค่าสถิติ ความถี่และค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับข้อมูลแบบนามบัญญัติ เพื่อจัดกลุ่มลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของค่าคะแนน โดยกำหนด น้ำหนักของคะแนน

คะแนน 5 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจน้อยที่สุด

สมาคมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2563) ได้กำหนดเกณฑ์สำหรับแปลผลคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจและการประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวได้กำหนดไว้ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจ มากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจ มาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจ ปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจ น้อย

ต่ำกว่า 1.5 หมายถึง มีศักยภาพ/ความพึงพอใจ น้อยที่สุด

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ผลการสำรวจพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

จากการสำรวจพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (สวนผลไม้) สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1) ประสบการณ์เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดจันทบุรี: พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมาท่องเที่ยวมาก่อน (56.33%) ในขณะที่มีเพียง 43.33% ที่เคยมา และในบรรดาผู้ที่เคยมา ส่วนใหญ่เคยมาท่องเที่ยวเพียงครั้งเดียว (90.38%)

2) รูปแบบการท่องเที่ยว: กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาแบบกลุ่มทัวร์ (90.83%) ในขณะที่มีเพียง 9.17% ที่มาแบบส่วนตัว และในผู้ที่มาแบบส่วนตัว ส่วนใหญ่มาเป็นกลุ่มมากกว่า 5 คนขึ้นไป (54.55%)

3) จำนวนคืนที่เข้าพัก: ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างพักที่จันทบุรี 2-3 คืน (69.17%) และมีเพียงส่วนน้อยที่พักมากกว่า 3 คืน (3.33%)

4) สถานที่พัก: กลุ่มตัวอย่างเลือกพักในโรงแรมมากที่สุด (89.17%) เมื่อเทียบกับรีสอร์ตและโฮมสเตย์ที่มีสัดส่วนการพักน้อยกว่าอย่างชัดเจน

5) ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง: ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,000 – 30,000 บาท โดยกลุ่มตัวอย่าง 45.00% ใช้จ่ายระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท และ 34.17% ใช้จ่ายระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท

6) กิจกรรมที่ทำการท่องเที่ยว: กิจกรรมที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือการชิมผลไม้ (29.70%) และการซื้อผลไม้กลับบ้าน (29.21%)

7) แหล่งข้อมูลที่ได้ข่าวการท่องเที่ยว: อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งข้อมูลหลัก (55.83%) ตามมาด้วยเพื่อน/ญาติ/คนรู้จัก (33.33%)

8) ความตั้งใจในการมาเที่ยวอีกครั้ง: กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (71.67%) มีความตั้งใจที่จะมาเที่ยวอีกแน่นอน

4.2 ผลการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัดจันทบุรี

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้ผลการประเมินดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าน้ำหนักคะแนนศักยภาพในการให้บริการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยรวมในจังหวัดจันทบุรี

ศักยภาพ	คะแนนเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน	แปลความหมาย
ศักยภาพด้านทรัพยากร			
- ความโดดเด่นเฉพาะของพื้นที่	4.52	0.24	มากที่สุด
- ความอุดมสมบูรณ์ของพืชสวน	4.71	1.20	มากที่สุด
- คุณภาพของทัศนียภาพ/ภูมิทัศน์	4.82	0.65	มากที่สุด
- ความหลากหลายของพืชสวน	4.43	0.38	มาก
- ความพร้อมของที่พัก /ห้องพัก	2.58	1.40	ปานกลาง
- ความกว้างของพื้นที่เที่ยวชม	3.87	0.65	มาก
- ความสะดวกในการเข้าถึง	4.57	0.45	มากที่สุด
รวม	4.21	0.71	มาก
ศักยภาพด้านการจัดการ			
- ความแปลกใหม่ของบริการ	4.61	0.65	มากที่สุด
- กระบวนการต้อนรับ	4.34	0.22	มาก
- ความเป็นมิตรของเจ้าของสวน	4.82	0.96	มากที่สุด
- จำนวนพนักงานให้บริการ	3.78	0.45	มาก
รวม	4.39	0.57	มาก
ศักยภาพด้านข้อมูลข่าวสาร			
- การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	3.56	0.45	มาก
- การติดต่อขอเข้าชม	3.89	0.12	มาก
- การแจ้งเงื่อนไขการเข้าชม	3.61	0.65	มาก
- รายการโปรแกรมทัวร์ กิจกรรม	3.33	0.38	ปานกลาง
- ป้ายให้ข้อมูล ป้ายบอกทาง	3.24	0.22	ปานกลาง
- การเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ	2.48	0.28	น้อย
เฉลี่ย	3.35	0.35	ปานกลาง
ศักยภาพในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว			
- ความหลากหลายของกิจกรรม	3.89	0.55	มาก
- การสาธิต	3.20	0.85	ปานกลาง
- การบรรยายให้ข้อมูล ความรู้ในเกษตร	2.70	0.26	ปานกลาง
- การมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในสวนผลไม้	2.15	0.11	น้อย
เฉลี่ย	2.99	0.44	ปานกลาง
ศักยภาพด้านอาหารที่รองรับนักท่องเที่ยว			
- ความหลากหลายของผลไม้	4.78	0.55	มากที่สุด
- รสชาติของผลไม้	4.88	0.24	มากที่สุด
- จำนวนของผลไม้ที่ให้บริการ	4.67	0.17	มากที่สุด

ศักยภาพ	คะแนนเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบน	แปลความหมาย
- ความหลากหลายของอาหาร	3.22	0.53	ปานกลาง
- รสชาติของอาหาร	4.75	0.13	มากที่สุด
- จำนวนอาหารที่ให้บริการ	4.79	0.66	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.52	0.38	มากที่สุด
ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
- ยานพาหนะที่มีไว้บริการ	2.62	0.43	ปานกลาง
- น้ำดื่มและเครื่องดื่ม	4.36	0.52	มาก
- ที่จอดรถ	4.17	0.27	มาก
- ห้องน้ำ	4.28	0.33	มาก
เฉลี่ย	3.85	0.39	มาก

จากตารางที่ 1 จากการประเมินศักยภาพการให้บริการการท่องเที่ยวพบว่าศักยภาพด้านทรัพยากรในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ด้านคุณภาพของทัศนียภาพ/ภูมิทัศน์ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.82 รองลงมาคือ ด้านความอุดมสมบูรณ์ของพืชสวน 4.71 ศักยภาพด้านการจัดการ พบว่า ความเป็นมิตรของเจ้าของสวน มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.82 รองลงมาคือ ด้านความแปลกใหม่ของบริการ 4.61 ศักยภาพด้านข้อมูลข่าวสาร พบว่า การติดต่อขอเข้าชม มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 3.89 รองลงมาคือ การแจ้งเงื่อนไขการเข้าชมให้กับนักท่องเที่ยว 3.61 ศักยภาพในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว พบว่า ด้านความหลากหลายของกิจกรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 3.89 รองลงมาคือ การสาธิตต่าง ๆ 3.20 ศักยภาพด้านอาหารที่รองรับนักท่องเที่ยว พบว่าด้านรสชาติของผลไม้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.88 รองลงมาคือ ด้านจำนวนอาหารที่มีไว้บริการ 4.79 ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า การให้บริการน้ำดื่มและเครื่องดื่ม มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด คือ 4.36 รองลงมาคือ ด้านบริการห้องน้ำ 4.28

4.3 ผลการออกแบบจำลองการท่องเที่ยวด้วยหลัก 7Rs ด้านโลจิสติกส์เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว

จากการสำรวจข้อมูลพบว่ามุมมองของการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในรูปแบบของสวนผลไม้ นั้นมีมุมมองที่มีความคล้ายคลึงกัน เมื่อประเด็นความคาดหวังของนักท่องเที่ยวสอดคล้องกับศักยภาพของผู้ให้บริการอย่างชาวสวนหรือผู้ประกอบการ เราสามารถคิดแบบจำลองการบริหารจัดการ โดยใช้หลัก 7Rs of Logistics มาใช้เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

การจัดการท่องเที่ยวตามหลัก Right Product/Service

คือ การส่งมอบสินค้าและบริการได้ตามความต้องการและคุณสมบัติของสินค้าที่ถูกต้อง ในการวิจัยครั้งนี้ สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการคือ ความหลากหลายของผลไม้/อาหาร/เครื่องดื่ม ความสดใหม่ของผลไม้ รสชาติ (ความอร่อย) ของผลไม้ และความเป็นมิตรของผู้ให้บริการ (เจ้าของสวน)

การจัดการท่องเที่ยวตามหลัก Right Quantity

คือ การส่งมอบที่พัก รวมถึงที่นั่งพัก นั่งรับประทานอาหาร ปริมาณของอาหาร ผลไม้ เครื่องดื่มที่เพียงพอ กับความต้องการของนักท่องเที่ยว ในการวิจัยครั้งนี้ สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการคือ ความเหมาะสมของปริมาณอาหาร/ผลไม้/เครื่องดื่ม ปริมาณที่พักที่มีไว้บริการ ขนาดของพื้นที่ในการเดินท่องเที่ยว จำนวนกิจกรรมที่มีส่วนร่วม

การจัดการท่องเที่ยวตามหลัก Right Time ถูกเวลา

คือ การเปิดให้บริการและช่วงเวลาในการให้บริการการท่องเที่ยว จะต้องมีความเหมาะสมและอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยว ในการวิจัยครั้งนี้สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการคือ ช่วงระยะเวลาที่ให้ชม ชม ในแหล่งท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เปิดให้บริการในรอบปี (เม.ย. – มิ.ย.) ความรวดเร็วในการให้บริการต่าง ๆ

การจัดการท่องเที่ยวตามหลัก Right Place สถานที่ที่ถูกต้อง

คือ การอำนวยความสะดวกในการเดินทางเพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (สวนผลไม้) รวมไปถึงยานพาหนะที่บริการท่องเที่ยวในสถานที่ ในการวิจัยครั้งนี้สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการคือ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (ระยะทางการเข้าสวน) ความสะดวกของเส้นทาง / พื้นถนน ความสวยงาม ความน่าสนใจของสถานที่ ป้าย สัญลักษณ์ บอกรายละเอียดภายในสวน

การจัดการท่องเที่ยวตามหลัก Right Price/Cost ต้นทุนที่ถูกต้อง

คือ การกำหนดราคาค่าบริการที่เหมาะสม และการตั้งราคาขายผลไม้หรือผลผลิตแปรรูปต่าง ๆ ในราคาที่ยอมรับได้ ในการวิจัยครั้งนี้สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการคือราคาค่าบริการต่อคน ราคา/ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ราคาผลผลิตที่ซื้อกลับ/ซื้อไปฝากผู้อื่น ส่วนลดที่ได้รับ

การจัดการท่องเที่ยวตามหลัก Right Condition

คือ การส่งมอบสภาพของสินค้าหรือบริการที่ถูกต้องและเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวนั้นเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่ง ผู้ให้บริการมีหน้าที่ในการจัดการและรักษาสภาพสิ่งของหรือสินค้าให้คงอยู่ในสภาพที่น่าพอใจมากที่สุด ในการวิจัยครั้งนี้สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการคือ สภาพที่พัก/ศาลาพัก ขณะท่องเที่ยวในสวน สภาพ รูปลักษณ์ของอาหาร (ความสด สี สัน ของอาหาร) ศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การจัดการท่องเที่ยวตามหลัก Right Customer

คือ การให้บริการนักท่องเที่ยว การตอบสนองความต้องการ การต้อนรับ การแก้ปัญหาให้กับนักท่องเที่ยว ในการวิจัยครั้งนี้สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการคือ ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ความเอาใจใส่ นักท่องเที่ยวรายบุคคล ความเพลิดเพลินที่ได้รับ การกำหนดจำนวนผู้เข้าชมแต่ละครั้ง/รอบที่เหมาะสม

การประยุกต์ใช้หลักการ 7 Right of Logistics ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรถือเป็นการประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมตามหลักแนวคิด แต่ทั้งนี้ยังต้องอาศัยเครื่องมือ หลักการ 5A's of Tourism ซึ่งประกอบด้วย

Attraction (แหล่งท่องเที่ยว) สิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ หรือกิจกรรมพิเศษที่เป็นเอกลักษณ์

Accessibility (การเข้าถึง) ความสะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว เช่น การคมนาคม การขนส่ง และเส้นทางการเดินทาง

Activities (กิจกรรม) กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวสามารถทำได้ที่แหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ เช่น การปีนเขา การดำน้ำ หรือการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์

Amenity (สิ่งอำนวยความสะดวก) สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทำให้การท่องเที่ยวเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น ร้านอาหาร ร้านค้า ห้องน้ำ หรือศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

Accommodation (ที่พัก) การให้บริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท หรือโฮมสเตย์

นอกจากนี้ การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวยังต้องอาศัยองค์ประกอบของการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว (Tourism Business Management) ซึ่งประกอบด้วย

Recourses (ทรัพยากร) ทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินธุรกิจ เช่น ทรัพยากรบุคคล (พนักงาน) ทรัพยากรธรรมชาติ (แหล่งท่องเที่ยว) และทรัพยากรทางการเงิน (เงินทุน)

Management (การจัดการ) การจัดการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ เช่น การวางแผน การบริหารจัดการองค์กร และการควบคุมคุณภาพการให้บริการ

Marketing (การตลาด) การทำการตลาดเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น การโปรโมตสถานที่ท่องเที่ยว การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี และการพัฒนาแผนการตลาดเพื่อเพิ่มยอดขาย

Services (การบริการ) การให้บริการที่มีคุณภาพแก่นักท่องเที่ยว เช่น การบริการที่พัก การบริการด้านอาหาร และการให้คำแนะนำและการช่วยเหลือต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยว

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการท่องเที่ยวลักษณะนี้เป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ซ้ำกับการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อื่น ๆ การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในมุมมองของผู้ให้บริการกับมุมมองของนักท่องเที่ยวที่ได้จากการวิจัย ได้มีข้อค้นพบสำคัญ คือ

กิจกรรมท่องเที่ยวที่ตรงกับความต้องการของลูกค้า (Right Product) จะต้องถูกดำเนินการในสถานที่และช่วงเวลาที่เหมาะสม (Right Place และ Right Time) โดยมีการจัดการปริมาณลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวที่เหมาะสม (Right Quantity) และการบริหารจัดการทรัพยากรและอุปกรณ์ที่ถูกต้อง (Right Condition) จะช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้สามารถจัดการต้นทุนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Right Cost) ซึ่งสอดคล้องกับ Smith et al. (2010) และ ชนิศา มณีรัตนรุ่งโรจน์ และคณะ (2562) ที่ระบุว่า การที่แหล่งท่องเที่ยวสามารถจัดกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของนักท่องเที่ยวในสถานที่และช่วงเวลาที่เหมาะสม จะช่วยเพิ่มความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอย่างมาก รวมไปถึงการจัดการโลจิสติกส์ที่ดีมีความสำคัญต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ถึงแม้ว่าผลการประเมินในหลายด้านที่อยู่ในระดับดี แต่หากย้อนกลับไปดูข้อเสนอแนะและการวิจารณ์จากนักท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ เราพบว่ามีการแสดงความคิดเห็นในจุดด้อยและสะท้อนปัญหาซ้ำ ๆ จำนวนมาก เช่น การขาดทักษะในการให้บริการของเจ้าของสวน อาจกลายเป็นผลเสียทำให้การท่องเที่ยวรูปแบบนี้ได้รับความนิยมน้อยลง ปัญหานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fletcher et al. (2017) และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (2565) ที่เน้นถึงความสำคัญของการให้บริการที่มีคุณภาพในการส่งเสริมความยั่งยืนของการท่องเที่ยว ดังนั้น การพัฒนาทักษะการให้บริการของผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อรักษาความนิยมและความยั่งยืนของการท่องเที่ยวในระยะยาว

จากข้อมูลของผู้ให้บริการพบว่า ผู้ประกอบการไม่มีทักษะด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยมีเงินทุนไม่มากนัก ทั้งการลงทุนสร้างที่พัก การสร้างหรือจัดภูมิทัศน์ที่สวยงาม หรือการจัดรถให้บริการ ดังนั้นเพิ่มเพิ่มยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยว ควรมีการจัดการท่องเที่ยวแบบทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วมและมีหน่วยงานท้องถิ่นให้การสนับสนุน สอดคล้องกับ วิทยาลัยชุมชนสุราษฎร์ธานี (2564) และสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น (2565) ที่ได้พบว่าการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนควรเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนและจัดการกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อสร้างความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชน

ดำเนินงานผ่านรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลัก โดยชุมชนมีบทบาทในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่น และการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่สะท้อนวิถีชีวิตเกษตรกรรมในพื้นที่

6. ข้อเสนอแนะ

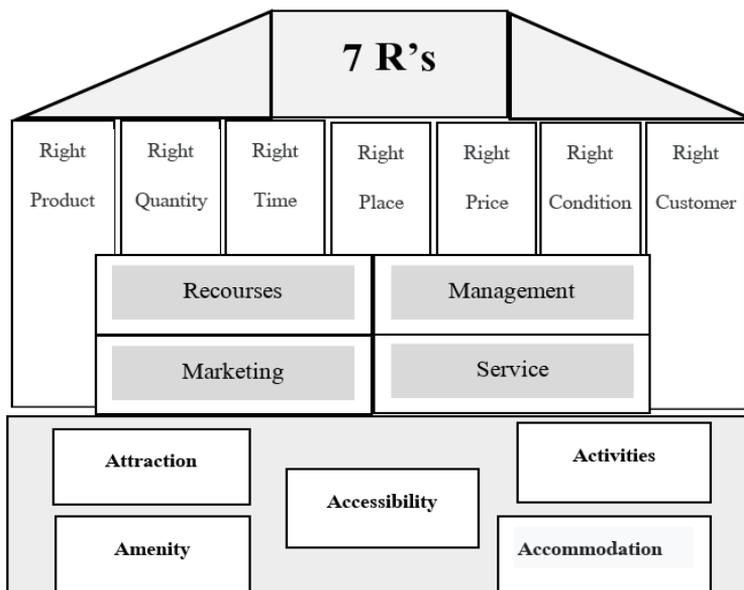
6.1 ข้อเสนอแนะการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัย หน่วยงานท้องถิ่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สามารถนำไปใช้เพื่อวางแผนและจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น การสนับสนุนเงินทุนสำหรับการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก การสร้างที่พัก การพัฒนาภูมิทัศน์ การจัดโครงการฝึกอบรมทักษะการให้บริการและการจัดการ การสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางคมนาคมและการจัดระบบขนส่งที่สะดวก ในส่วนของเกษตรกรเจ้าของสวนผลไม้ หรือผู้ประกอบการในท้องถิ่นที่สนใจธุรกิจท่องเที่ยว สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงกิจกรรมการท่องเที่ยวให้ตรงกับความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย เช่น การจัดกิจกรรมการเก็บผลไม้ การสาธิตวิถีชีวิตเกษตร หรือการสร้างกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

6.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีมาตรฐาน ยั่งยืน นั้นอาจต้องมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงสำรวจ เช่น การวิจัยเชิงปฏิบัติการจัดการความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวแก่ผู้ประกอบการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการจัดการต้นทุนและแนวทางการขยายการลงทุนด้านกิจกรรมท่องเที่ยว การวิจัยเพื่อออกแบบโปรแกรมทัวร์ที่เชื่อมต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติภายในจังหวัด

7. องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 2 แบบจำลองการท่องเที่ยวด้วยหลัก 7Rs ด้านโลจิสติกส์

ที่มา : ผู้วิจัย

จากภาพที่ 2 แสดงถึงความสำคัญของการบูรณาการ 7Rs of Logistics กับการจัดการทรัพยากร การบริหารงานและปัจจัยพื้นฐานของการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความยั่งยืนให้กับการท่องเที่ยวในภาพรวม โดยฐานราก (Foundation Layer) ในแบบจำลองทำหน้าที่เป็นจุดเริ่มต้นที่สนับสนุนการดำเนินงานและพัฒนาองค์ประกอบในระดับถัดขึ้นไป ซึ่งก็คือ องค์ประกอบสนับสนุน (Middle Layer) เป็นกิจกรรมด้านบริหารจัดการธุรกิจที่ช่วยเสริมสร้างการทำงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายบนสุด (Top Layer) ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวที่ดีด้วยหลักการ 7Rs of Logistics ทำหน้าที่เป็นแนวทางที่ช่วยให้การจัดการมีประสิทธิภาพ สร้างความพึงพอใจและเพิ่มศักยภาพให้กับการท่องเที่ยว

8. กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณอย่างยิ่งต่อผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลและความคิดเห็นในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ การสนับสนุนและความร่วมมือจากทุกท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของงานวิจัยนี้ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการดำเนินการต่าง ๆ จนสามารถทำให้งานวิจัยเสร็จสิ้นได้ตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้การสนับสนุนและเอื้ออำนวยในด้านทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นในการดำเนินการวิจัยนี้

9. เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2562). *แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย*.
 ชนิศา มณีรัตนรุ่งโรจน์, พัชรี ทองคำ, กนกวรรณ มัติโก, พงศกร ไพโรโต, พิชามญชู่ ชูพพชา และศศิธรณย์
 ฉัตรคำภู. (2562). โลจิสติกส์การท่องเที่ยวที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติ
 เขาใหญ่. *วารสารสหศาสตร์*, 18(2), 184-209.
- ชูศักดิ์ วิเศษสมบัติ. (2561). *การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย*. วิชาการ.
 ประเวศ มหิทรเทพ. (2560). *การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นผ่านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร*.
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิทยาลัยชุมชนสุราษฎร์ธานี. (2564). *การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรโดยชุมชนบ้านบางเหริยงใต้ อำเภอกวนเนียง
 จังหวัดสงขลา*. [https://resource.lib.su.ac.th/ejournal/images/
 stories/SUTJ_Social/Vol35No2/article05.pdf](https://resource.lib.su.ac.th/ejournal/images/stories/SUTJ_Social/Vol35No2/article05.pdf)
- วุฒิชัย ศรีไพพลย์. (2562). การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย. *วารสารเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืน*, 4(2), 1-12.
- สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2565). *การพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจเพื่อสังคมด้านการท่องเที่ยวใน
 ประเทศไทย*. [https://ssed.nida.ac.th/images/jsd/Y22_2/01-
 PotentialityDevelopmentTourism_SEinThailand.pdf](https://ssed.nida.ac.th/images/jsd/Y22_2/01-PotentialityDevelopmentTourism_SEinThailand.pdf)
- สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. (2565). *แนวทางการพัฒนารูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน*.
[https://research.tni.ac.th/public/storage/document/fund/research_work/
 1652926274_0c5c05b9.pdf](https://research.tni.ac.th/public/storage/document/fund/research_work/1652926274_0c5c05b9.pdf)
- สมาคมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2563). *ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดพิจิตร*.
<https://www.tourismtaat.siam.edu/images/magazine/m14b1/03.taat.pdf>

สุพัฒน์ อภิัญญานวัฒน์. (2562). การพัฒนาและทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในประเทศไทย. *วารสารวิจัยการท่องเที่ยว*, 10(1), 125-142.

Aunyawong, W., Waiyawuththanapoom, P, Setthachotsombut, N., & Wisedsin, T. (2020). Roles of 7Rs of Logistics management and consumer satisfaction on marketing performance of local bottled water SMEs in Thailand. *Test Engineering and Management Journal*, 83, 12220-12229.

Barbieri, C. (2013). Assessing the sustainability of agritourism in the US: a comparison between agritourism and other farm entrepreneurial ventures. *Journal of Sustainable Tourism*, 21(2), 252-270.

Christopher, M. (2016). Logistics and supply chain management. Pearson.

Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D., & Wanhill, S. (2017). *Tourism: principles and practice*. Pearson Education.

Setthachotsombut, N., & Aunyawong, W. (2020). Agro-tourism service enhancement in Nakhon Pathom Province, Thailand: on capability increasing of the hospitality of agriculturists. *International Journal of Supply Chain Management*, 9(6), 1403-1414.

Smith, S. L. J., MacLeod, N. E., & Robertson, M. H. (2010). Tourism product development: a case study of organic farming in New Zealand. *Journal of Sustainable Tourism*, 18(5), 599-615.

The Chartered Institute of Logistics & Transport UK (2019). *Glossary of terms and dictionaries*. <https://ciltuk.org.uk/Knowledge/Knowledge-Bank/Resources/Other-Resources/Useful-glossaries>